

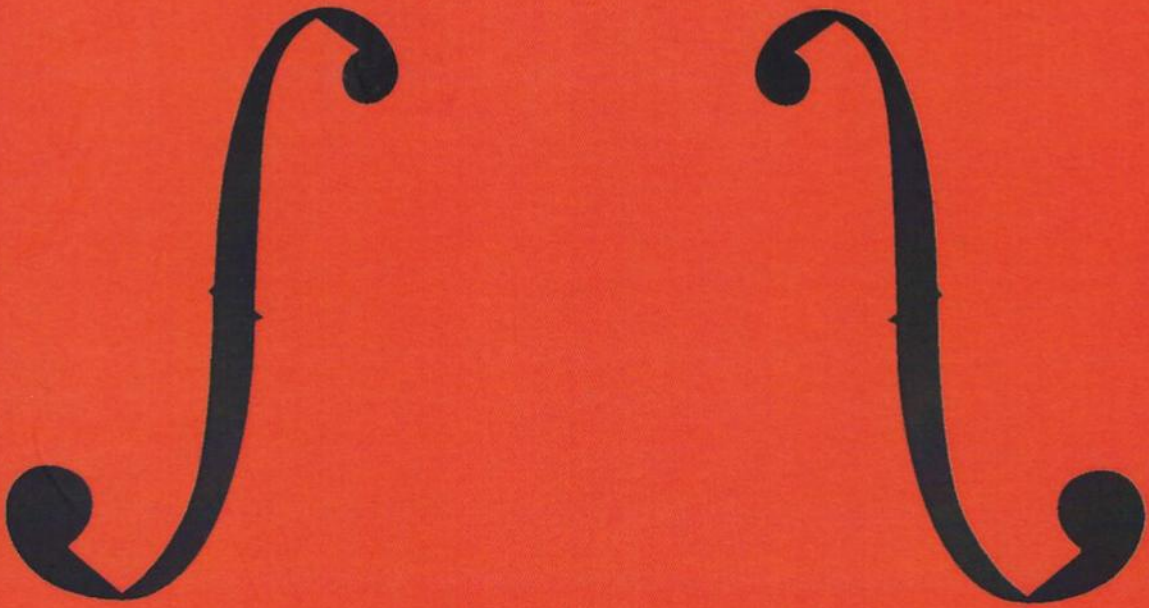
(شامل ۲۰۰ اتود)

نواک وپولن

مؤلف: شهرام محذوف

با مقدمه: علی رهبری (موسیقیدان، آهنگساز، رهبر ارکستر)

جلد اول

سرشناسه: محذوف، شهرام، ۱۳۶۴-

عنوان و نام پدیدآور: نوای ویولن: (شامل ۲۰۰ اتود)/مؤلف شهرام محذوف: با مقدمه علی رهبری: نت‌نگاری و ویراستار تینا میرزائی.
مشخصات نشر: تهران: مؤسسه خدماتی موسیقی عارف، ۱۴۰۳.

مشخصات ظاهری: ج۲: مصور، پارتیسیون.

شابم دوره: ۶-۱۸-۸۰۲۶۳۳-۰۰-۹۷۹

شابم: ج۱: ۳-۸۰-۸۰۲۶۳۳-۰۰-۹۷۹

ج۲: ۰-۸۱-۸۰۲۶۳۳-۰۰-۹۷۹

موضوع: ویولن--آموزش

Violin -- Instruction and study

موسیقی برای ویولن -- پارتیسیون

Violin music -- Scores and parts

شناسه افزوده: رهبری، علی، ۱۳۲۷-، مقدمه‌نویس

رده‌بندی کنگره: MT۲۶۵

رده‌بندی دیویی: ۷۸۷/۲۰۷

شماره کتابشناسی ملی: ۹۵۲۴۸۹۹

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

انتشارات موسیقی عارف

 arefmusicshop

 arefmusic.sn

 www.aref.ir

تهران، خیابان جمهوری، نرسیده به میدان بهارستان، کوچه محمودی، پلاک ۳، طبقه اول

کد پستی: ۱۱۴۳۹۶۳۳۱۴

فکس: ۳۳۹۱۴۳۱۴

تلفن: ۳۳۹۷۶۴۳۰-۳۱

نوای ویولن

(شامل ۲۰۰ اتود)

جلد اول

مؤلف: شهرام محذوف

نت‌نگاری و ویراستار: تینا میرزائی

طرح جلد: مهران رشاد

چاپ اول: ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰۰

مرکز موسیقی بتهوون شیراز

فهرست

۱۳	پیش‌گفتار.....
۱۵	موسیقیدان، آهنگساز و رهبر ارکستر: استاد علی رهبری.....
۱۷	موسیقیدان، نوازنده و آهنگساز: استاد مسعود حسنخانی.....
۱۹	بیوگرافی مؤلف.....
۲۱	توصیه‌هایی برگرفته از کتاب ۱۰۰ نکته کلیدی ویولن (مؤلف: شهرام محذوف).....
۲۲	سخنی چند با معلم‌های موسیقی.....
۲۳	الفبای موسیقی یا همان نت‌های موسیقی.....
۲۳	نت (Note).....
۲۴	حامل (Staff).....
۲۵	کلیدها (Clefs).....
۲۵	خطوط اضافه یا نیم‌خط یا کمکی یا تکمیلی (Ledger Lines).....
۲۶	نحوه‌ی شناسایی نت‌های مماس و روی خطوط اضافه در کلید سل.....
۲۶	تمرین نت‌خوانی با کلید سل.....
۲۷	شکل و کشش نت‌ها.....
۲۸	سکوت (Silence).....
۲۸	شکل و کشش سکوت‌ها.....
۲۹	میزان (Bar).....
۲۹	دولا خط پایان (End Double Bar Line).....
۲۹	دولا خط (Double Bar Line).....
۲۹	دولا خط تکرار (علامت برگشت، Repeat Sign).....
۲۹	ریتم (Rhythm).....
۲۹	میزان‌نما (Time Signature).....
۳۰	میزان‌های ساده (Simple Times).....
۳۰	میزان‌های ترکیبی (Compound Times).....
۳۰	وزن آنگ.....
۳۱	سکوت‌های طولانی.....
۳۱	تریوله یا سه بر دو (Triplet).....
۳۲	ضرب (Beat).....
۳۲	ضرب‌های قوی و ضعیف (Strong and weak beats).....
۳۳	نت‌ها و سکوت‌های نقطه‌دار (Dotted Notes and Silences).....
۳۵	حرکت‌ها.....

۳۵	تندا (Tempo)
۳۵	مترونوم (Metronome)
۳۶	ترتیب اصطلاحات تندا در مترونوم (از تندی کم به زیاد)
۳۷	علائم و اصطلاحات مربوط به تغییرات تندا (Musical Terms for Tempo)
۳۷	اصطلاحات مربوط به بازگشت به تندی نخست
۳۸	فهرست تنداهای گوناگون بر حسب مترونوم‌های مختلف
۳۹	ویولن (Violin)
۳۹	صفحه‌ی پشتی ویولن (پشت، Back)
۳۹	صفحه‌ی رویی ویولن (رویه یا صفحه‌ی ساز، Top/Table)
۴۰	نوار یا زه یا کلاف دور ویولن (Purfling)
۴۰	کلاف (لوتیه، Ribs)
۴۰	جعبه‌ی طنینی (Body)
۴۰	حلزونی (پیچک، Scroll)
۴۰	جعبه‌ی گوشی (Pegbox)
۴۰	سیم (String)
۴۰	گوشی‌ها (Pegs)
۴۰	گریف (Fingerboard)
۴۰	دسته یا گردن (Neck)
۴۱	خَرک (Bridge)
۴۱	سوراخ خروج صدا (شکاف صدا، سوراخ‌های f شکل، f-holes)
۴۱	پُل (Sound Post)
۴۱	سیم‌گیر (Tailpiece)
۴۱	دکمه‌ی سیم‌گیر (Saddle)
۴۱	پُل (پُلِ باس، Bass bar)
۴۱	تاندورها یا پیچ تنظیم کوک (دکمه تنظیم دقیق صدا، Fine-tunners)
۴۲	آرشه‌ی ویولن (Violin Bow)
۴۲	پاشنه‌ی آرشه (Frog)
۴۲	پیچ آرشه (Screw)
۴۲	چشم آرشه یا گوه (Eye)
۴۲	موهای آرشه (Horsehair)
۴۲	موگیر آرشه (Ferrule)
۴۳	چرم آرشه (Thumb Leather)

- ۴۳.....چوب آرشه (Stick).....
- ۴۳.....محافظ آرشه یا محافظ بالای پاشنه (Lapping/Winding).....
- ۴۳.....نوک آرشه (Point).....
- ۴۳.....کارایی آرشه‌هایی با طول کوتاه.....
- ۴۳.....زیر چانه‌ای (Chinrest).....
- ۴۴.....روکش زیر چانه‌ای.....
- ۴۵.....بالشتک (Shoulder rest).....
- ۴۶.....هارد کیس یا جعبه‌ی ویولن.....
- ۴۶.....روکش محافظ روی ویولن.....
- ۴۶.....رطوبت‌سنج.....
- ۴۷.....کرم برای پوست دست نوازندگان.....
- ۴۷.....نحوه‌ی مراقبت از ویولن.....
- ۴۷.....تمیز کردن داخل ویولن.....
- ۴۷.....کرم بدنه ویولن.....
- ۴۸.....اسپری تمیزکننده ساز.....
- ۴۸.....گیره سی آرشه محافظ برای ویولن (C-Clip).....
- ۴۸.....سیم پیراستروی سبز.....
- ۴۹.....چه زمانی باید سیم‌های ویولن تعویض شوند؟.....
- ۴۹.....تمیز کردن سیم‌های ویولن.....
- ۴۹.....دستمال نانو مخصوص تمیز کردن ویولن.....
- ۵۰.....اندازه‌ی مناسب ویولن برای هنرجویان.....
- ۵۱.....نکاتی در ارتباط با خرید ویولن.....
- ۵۱.....نکاتی در ارتباط با صدای ویولن.....
- ۵۲.....سوردین (Mute).....
- ۵۲.....وضعیت بدن در حالت کلی.....
- ۵۲.....تفاوت دو مفهوم اکول و پاسجر چیست؟.....
- ۵۳.....نحوه‌ی گرفتن ویولن.....
- ۵۴.....نحوه‌ی گرفتن ویولن در حالت ایستاده.....
- ۵۵.....نحوه‌ی گرفتن ویولن و انگشت‌گذاری بر روی گریف با تکیه بر ستون.....
- ۵۶.....نحوه‌ی گرفتن ویولن در حالت نشسته.....
- ۵۶.....نکاتی در مورد انگشت شست در ارتباط با دسته‌ی ویولن.....
- ۵۷.....تمرین فرم انگشتان روی بدنه‌ی ساز.....

- ۵۷.....انحنای کف دست هنگام قرارگیری روی دسته ساز.....
- ۵۸.....فرم خمیدگی انگشتان و قرارگیری آنها روی سیمها.....
- ۵۸.....وسیله جانبی برای تصحیح فرم دست.....
- ۵۸.....نحوی صحیح انگشتان دست در حین گرفتن آرشه.....
- ۵۹.....نحوی گرفتن آرشه.....
- ۶۰.....تونل باز دست هنگام گرفتن آرشه.....
- ۶۱.....تمرین برای نرمش انگشتان دست راست با آرشه.....
- ۶۲.....وسیله جانبی برای گرفتن صحیح آرشه (Bow Hold Buddies Accessory).....
- ۶۲.....محکم کردن و شل کردن موی آرشه.....
- ۶۳.....نحوی مراقبت از آرشه.....
- ۶۳.....کلوفون (کلیفون).....
- ۶۴.....نحوی استفاده از کلوفون (کلیفون).....
- ۶۴.....نکاتی در ارتباط با تهیهی آرشه.....
- ۶۵.....شروع نواختن ویولن.....
- ۶۵.....نتهای چهار سیم ویولن.....
- ۶۵.....شناخت ۱۷ نت دستباز.....
- ۶۶.....محل انگشت گذاری نتهای مختلف بر روی دسته ویولن.....
- ۶۷.....نتهای سیم E بر روی خط حامل.....
- ۶۷.....نتهای سیم A بر روی خط حامل.....
- ۶۷.....نتهای سیم D بر روی خط حامل.....
- ۶۷.....نتهای سیم G بر روی خط حامل.....
- ۶۸.....شماره انگشتان دست چپ.....
- ۶۹.....محل انگشت گذاری بر روی سیمهای ویولن در پوزیسیون اول.....
- ۷۰.....سیمهای دستباز.....
- ۷۰.....تابلوی انگشت گذاری.....
- ۷۱.....محدودهی نتها در پوزیسیون اول روی ۵ خط حامل.....
- ۷۱.....الگوی انگشت گذاری نتهای پوزیسیون اول روی سیمهای ویولن.....
- ۷۱.....محدودهی نتهای هر سیم بر روی ۵ خط حامل در پوزیسیون اول.....
- ۷۲.....الگوی انگشت گذاری نتهای دیز، بمل و بکار شده در پوزیسیون اول.....
- ۷۳.....برچسب انگشت گذاری ویولن.....
- ۷۳.....راحتی انگشتان نوازنده بر روی سیم.....
- ۷۳.....قرارگیری و جابجایی انگشتان دست چپ روی سیمها.....

۷۴	حرکت انگشتان بر روی چهار سیم.....
۷۴	آثار سیم‌های ویولن بر روی نوک انگشتان.....
۷۴	وضعیت بازوی راست هنگام آرشه‌کشی.....
۷۴	حرکت صحیح آرشه.....
۷۵	هدایتگر آرشه.....
۷۵	وضعیت آرشه در ارتباط با سیم‌ها.....
۷۶	علائم آرشه‌کشی.....
۷۶	نشانه‌های اختصاری آرشه به زبان‌های مختلف.....
۷۷	به کارگیری هر دو دست هنگام نواختن ویولن.....
۷۸	فرم انگشتان در حالت قرارگیری سر آرشه روی سیم‌ها.....
۷۸	فرم انگشتان در حالت قرارگیری میانه‌ی آرشه روی سیم‌ها.....
۷۸	فرم انگشتان در حالت قرارگیری انتهای آرشه روی سیم‌ها.....
۷۹	آرشه‌کشی با تکیه بر ستون.....
۷۹	آمادگی برای اجرای سیم‌های دست‌باز.....
۷۹	روش آرشه‌کشی با طول بیشتری از آن.....
۸۰	شمارش ضرب‌ها و سکوت‌ها به هنگام نواختن.....
۸۰	عبور از روی سیم‌ها با آرشه.....
۸۰	آرشه‌کشی هنگام تعویض سیم‌ها و هماهنگی انگشتان.....
۸۰	اجرای دو سیم مجاور هم.....
۸۰	اجرای دو سیم که مجاور هم نیستند.....
۸۱	اجرای دوبل سیم‌ها.....
۸۱	آکورد (Chord).....
۸۱	رفع مشکلات احتمالی به هنگام گرفتن آرشه.....
۸۲	رفع مشکلات احتمالی به هنگام نواختن ویولن.....
۸۲	پوپیتز (پایه‌ی نت).....
۸۲	نحوه‌ی استفاده از پوپیتز برای خواندن صفحه‌ی نت.....
۸۳	پایه‌ی نگهدارنده‌ی ویولن.....
۸۳	پیکاپ ویولن.....
۸۴	میکروفون کاندانسیر.....
۸۴	کیش تقویت‌کننده انگشتان دست.....
۸۵	گریپ مستر.....
۸۵	ورزش ژبروسکوپی داینافلکس برای تقویت انگشتان، معج و ساعد نوازندگان.....

۸۶	خط اتصال (لگاتو، Legato).....
۸۶	علامت‌های اکتاو (Octave).....
۸۶	علامت (Prima Volta) و (Seconda Volta).....
۸۷	نت‌های چنگ (Eighth Notes).....
۸۷	نت‌های دولاچنگ (Sixteenth Notes).....
۸۸	فاصله (Interval).....
۸۸	پرده (Whole Tone) و نیم‌پرده (Half Tone).....
۸۹	علامت‌های تغییردهنده (Changing Signatures).....
۸۹	علامت دیز (Sharp).....
۸۹	علامت بمل (Flat).....
۸۹	علامت دوپل دیز (Double Sharp).....
۸۹	علامت دوپل بمل (Double Flat).....
۸۹	علامت یکار (Natural).....
۸۹	نواختن دیزها و بمل‌ها.....
۹۰	نیم‌پرده‌ی دیا‌تونیک و کروماتیک (Diatonic & Chromatic Half Tone-Semitone).....
۹۰	علامت سرکلید (Key Signature).....
۹۰	نت‌های آلت‌ره (Altre Notes).....
۹۱	خط اتحاد (Tie or Bind).....
۹۱	تمبر صوتی.....
۹۱	حالت‌ها.....
۹۱	نُوانس (Nuance).....
۹۳	جدول حالت‌های برونی (علائم و اصطلاحات مربوط به تغییرات صدا) (Nuances Table).....
۹۴	نواختن ویولن با صدای بلند یا قوی (f).....
۹۴	نواختن ویولن با صدای آرام و آهسته (p).....
۹۴	نحوه‌ی نواختن ویولن از صدای <i>pp</i> تا <i>ff</i>
۹۵	جدول حالت‌های درونی (Dynamique Table).....
۹۶	آگوجیک (Agogik).....
۹۶	سُن فیله (Son filé).....
۹۶	دِتاشه (Détaché).....
۹۷	استاکاتو، Staccato (مقطع).....
۹۷	آرتیکولاسیون (Articulation).....
۹۸	تِنوتو، Tenuto.....

- ۹۸ متسو استاکاتو، Mezzo Staccato (نیمه‌مقطع).
- ۹۹ استاکاتیسیمو، Staccatissimo (بیش‌مقطع).
- ۱۰۰ مار تِلِه (Martelé).
- ۱۰۰ سالتاتو (Saltato, Saltellato).
- ۱۰۱ اسپیکاتو (Spiccato).
- ۱۰۱ تفاوت اجرای متسو استاکاتو و اسپیکاتو.
- ۱۰۲ سوتیه (Sautillé).
- ۱۰۲ پورتاتو (Portato).
- ۱۰۲ ریکوشه (Ricochet bowing).
- ۱۰۲ سول پونتی چِلُو (Sul ponticello).
- ۱۰۲ سول تاستو (Sul tasto).
- ۱۰۲ فلاتانِدو (Flautando).
- ۱۰۲ آکسان (تأکید، Accent).
- ۱۰۳ آکسان نیمه‌قوی.
- ۱۰۳ مار کاتو (Marcato).
- ۱۰۳ پیتریکاتو (Pizzicato).
- ۱۰۴ آر کو (Arco).
- ۱۰۴ پورتامنتو یا اسلاید (Portamento/ Slide).
- ۱۰۴ گلیساندو (Glissando).
- ۱۰۴ تفاوت میان پورتامنتو و گلیساندو.
- ۱۰۵ سِزور (Caesura, Césura).
- ۱۰۵ کُل لِگنو (Col legno).
- ۱۰۵ کوله (Collé).
- ۱۰۵ نت‌های تزئینی (Ornament Notes).
- ۱۰۷ تریل (غَلت)، (tr) Trill.
- ۱۰۸ گزش (مُردنت، Mordnet).
- ۱۰۸ الف - گزش فوقانی.
- ۱۰۸ ب - گزش تحتانی.
- ۱۰۹ گروپتو (قَلَاب)، Gruppetto.
- ۱۰۹ الف - گروپتو فوقانی.
- ۱۱۰ ب - گروپتو تحتانی (وارونه).
- ۱۱۰ سنکَب (Syncopation).

- ۱۱۱.....ضد ضرب (Contra Tempo).....
- ۱۱۱.....ضرب بالا (up-Beat).....
- ۱۱۲.....علائم تکرارهای کوتاه.....
- ۱۱۳.....اصطلاحات برگشت‌های طولانی.....
- ۱۱۴.....علامت ترمولو (Tremolo).....
- ۱۱۴.....علامت بت‌قی (Batterie).....
- ۱۱۵.....اِتود (Etude).....
- ۱۷۷.....چطور ویولن، کوک یا از کوک خود خارج می‌شود؟.....
- ۱۷۷.....کوک کردن با تاندورها.....
- ۱۷۷.....کوک کردن با گوشی‌ها.....
- ۱۷۷.....کوک کردن با استفاده از تیونر الکترونیکی.....
- ۱۷۸.....کوک کردن با استفاده از دیاپازون شاخی.....
- ۱۷۸.....کوک کردن با استفاده از دیاپازون لوله‌ای (بادی).....
- ۱۷۹.....رفع مشکلات گوشی‌ها به هنگام کوک کردن.....
- ۱۷۹.....رفع مشکلات تاندورها به هنگام کوک کردن.....
- ۱۸۰.....کوک کردن ویولن.....
- ۱۸۲.....پوزیسیون نیم.....
- ۱۸۲.....محدوده‌ی پوزیسیون اول تا هفتم بر روی گریف.....
- ۱۸۳.....پوزیسیون اول.....
- ۱۸۴.....پوزیسیون دوم.....
- ۱۸۶.....پوزیسیون سوم.....
- ۲۰۲.....تکنیک هارمونیک یا فلاژوله.....
- ۲۰۲.....فلاژوله طبیعی.....
- ۲۰۳.....بررسی دقیق فلاژوله طبیعی بر روی سیم دوم یا لا.....
- ۲۰۴.....فلاژوله مصنوعی (ساختگی).....
- ۲۰۴.....نکات کلی در اجرا و مفاهیم فلاژوله.....
- ۲۰۶.....میزان‌های مختلط (لنگ).....
- ۲۱۲.....ویبراتو - ویبراسیون (Vibrato).....
- ۲۱۲.....انواع ویبره.....
- ۲۱۷.....گام (Scale).....
- ۲۱۸.....گام‌های ماژور دیزدار.....
- ۲۱۹.....گام‌های ماژور بمل‌دار.....

- ۲۲۰.....اجرای گام‌های مختلف روی یک سیم فقط با یک انگشت (با حرکت و تغییر موقعیت دست)
- ۲۶۰.....تکنیک‌هایی دیگر برای آرشه‌کشی مدرن ویولن (اجرا با پاشنه آرشه)
- ۲۶۳.....آتودهای ایرانی با فاصله ربع پرده
- ۲۶۴.....علامت سُرّی و کُرُن
- ۲۶۵.....تمام فواصل ربع پرده، نیم‌پرده و یک پرده و بیشتر روی دسته‌ی ویولن در پوزیسیون اول
- ۲۷۲.....تکیه
- ۲۷۷.....مالش (سُر دادن انگشت روی سیم، "۵")
- ۲۸۴.....منابع

الفبای موسیقی یا همان نت‌های موسیقی

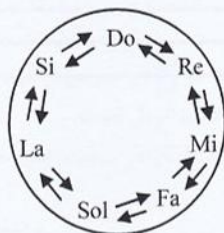
نت (Note):

علامتی که صداها را به وسیله‌ی آن نام‌گذاری و سپس اجرا می‌کنند. نت‌های موسیقی شامل ۷ صدای اصلی است و آن‌ها را از سمت چپ به راست می‌نویسند.

فارسی	دو	ر	می	فا	سُل	لا	سی
نام‌گذاری هجایی	Do	Re	Mi	Fa	Sol	La	Si
نام‌گذاری الفبایی	C	D	E	F	G	A	B(H)

توجه داشته باشید که تعداد زیادی از ملودی‌های جهان توسط این ۷ نت با فاصله و ترتیب و تکرار مختلف ساخته شده و گاه ماندگار شده‌اند.

در کشورهایی همانند انگلیس، آلمان و اتریش نت‌ها با الفبای لاتین نام برده می‌شوند.

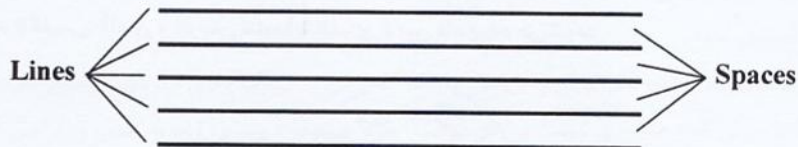
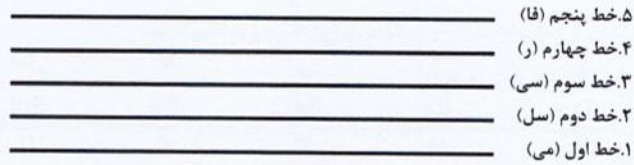

	1	2	3	4	5	6	7
ایران، بلژیک، فرانسه، ایتالیا	Do	Re	Mi	Fa	Sol	La	Si
سیستم الفبایی (الفبای لاتین)	C(ut)	D	E	F	G	A	B (سی پمُل) H (سی)
ایران	دو (اوت)	ر	می	فا	سُل	لا	سی

B نیز معرف (سی پمُل) و H هم معرف (سی) است.

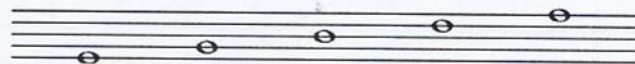
حامل (Staff):

برای ثبت صداهای موسیقایی و تفکیک زیر و بمی صدای نتها از ۵ خط موازی با فواصل مساوی که به صورت افقی بر روی هم قرار گرفته‌اند، استفاده می‌کنیم. نام این ۵ خط، «حامل» می‌باشد. ترتیب شماره‌بندی ۵ خط حامل از پایین به بالا می‌باشد و نت‌های موسیقی روی خطها و بین خطها قرار می‌گیرند.

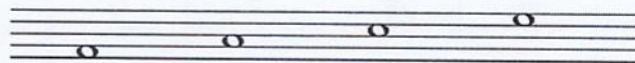

به وسیله‌ی ۵ خط حامل یازده نت شناسایی می‌شوند:

- پنج نت روی خطوط حامل (On the Lines):

- چهار نت بین خطوط حامل (In the Spaces):

- یک نت بالای حامل (مماس با خط پنجم) (Above):

- یک نت زیر حامل (مماس با خط یکم) (Below):

کلیدها (Clefs):

علامت کلید، سمت چپ حامل قرار می‌گیرد و تعیین‌کننده‌ی نام نت‌ها و زیر و بمی آن‌ها و همچنین موقعیت آن‌ها در بستر موسیقایی می‌باشد.

کلیدها عبارتند از: ۱- کلید سل (معمول‌ترین کلیدهاست و محل قرارگیری آن خط دوم از خطوط حامل می‌باشد). ۲- کلید دو ۳- کلید فا

کلید «سل»	کلید «دو» خط اول	کلید «دو» خط دوم	کلید «دو» خط سوم	کلید «دو» خط چهارم	کلید «فا» خط سوم	کلید «فا» خط چهارم
Sol کلید سل	Soprano کلید سِرانو	Mezzo soprano کلید متسو سِرانو	Alto کلید آلتو	Tenor کلید تِنر	Bariton کلید باریتن	Bass کلید باس (بم)

اولین کلید کشف شده، (کلید فا: F) بعد از آن (کلید دو: C) و سپس (کلید سل G) می‌باشد. نام‌های دیگر کلید سل، کلید آواز (G)، کلید ویولن و کلید تریبل است.

هیچگاه نت‌ها بر روی خطوط حامل بدون وجود کلید (Clef) در سمت چپ خطوط حامل نامی ندارند و محدوده صوتی آن‌ها نیز مشخص نمی‌باشد.

هر نتی که در مقابل مبنای هر کلید قرار گیرد، نام آن کلید را به خود می‌گیرد.

به عنوان مثال: محل قرارگیری کلید سل بر روی خط دوم خطوط حامل می‌باشد، بنابراین با وجود این کلید هر شکل نتی که بر روی خط دوم قرار گیرد، نت سل است.

«کلیدی که برای نت‌نویسی ساز ویولن از آن استفاده می‌شود، کلید سل می‌باشد.»

خطوط اضافه یا نیم خط یا کمکی یا تکمیلی (Ledger Lines):

برای نوشتن نت‌ها با گستره صدای بیشتر، خطوط کوچک و موازی را بالا و یا پایین ۵ خط حامل ترسیم می‌کنیم که نام آن‌ها «خطوط اضافه (نیم خط یا کمکی یا تکمیلی)» می‌باشد.

Sol La Si Do Re Mi Fa Sol La Si Do Re Mi Fa Sol La Si

سل لا سی دو ر می فا سل لا سی دو ر می فا سل لا سی

نحوه‌ی شناسایی نت‌های مماس و روی خطوط اضافه در کلید سل:

(۱) شناسایی نت‌ها در خطوط اضافه‌ی بالای ۵ خط حامل در کلید سل:

بقیه‌ی نت‌های روی خطوط اضافه‌ی بالاتر را با احتساب خود نت، به صورت یک در میان شناسایی می‌کنیم.

بقیه‌ی نت‌های مماس با خطوط اضافه‌ی بالاتر را با احتساب خود نت، به صورت یک در میان شناسایی می‌کنیم.

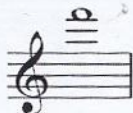
(۲) شناسایی نت‌ها در خطوط اضافه‌ی پایین ۵ خط حامل در کلید سل:

بقیه‌ی نت‌های روی خطوط اضافه‌ی پایین‌تر را با احتساب خود نت، به صورت یک در میان شناسایی می‌کنیم.

بقیه‌ی نت‌های مماس با خطوط اضافه‌ی پایین‌تر را با احتساب خود نت، به صورت یک در میان شناسایی می‌کنیم.

اکنون می‌خواهیم با روش شماره‌ی ۱ که در بالا گفته شده است، نت زیر را شناسایی کنیم:

همانطور که می‌بینید این نت با کلید سل و مماس با خطوط اضافه‌ی بالای ۵ خط حامل نوشته شده است. اولین نت مماس با خط اضافه «سی» می‌باشد پس با توجه به اینکه ۳ خط اضافه داریم باید از نت سی به صورت یک در میان بالا برویم یعنی سی، ر، فا. پس نت مورد نظر ما در این مثال نت «فا» می‌باشد.

در مرحله بعد که نت‌های بین و روی خطوط حامل و همچنین نت‌های مماس بر خطوط حامل و نت‌های مماس و روی خطوط اضافه را یاد گرفتید، نوبت به آن می‌رسد که نت‌ها را بدون آنکه به ترتیب و پشت سر هم قرار گرفته باشند، بشناسید و هر کدام را در جایی که قرار دارند به صورت مستقل یاد بگیرید و این کار مستلزم تمرین و تکرار فراوان می‌باشد.

تمرین نت‌خوانی با کلید سل:

اسم نت‌ها را با سرعت یکنواخت و بدون مکث ابتدا آهسته و سپس با سرعت بالا بخوانید.

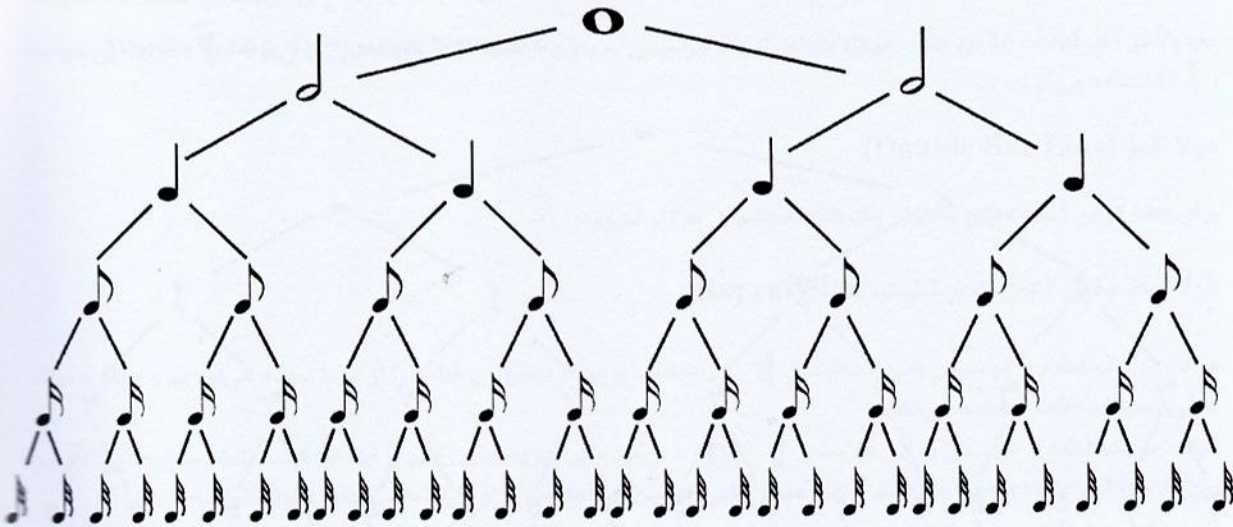
«تکرار و تمرین زیاد راه حل مناسبی برای تندخوانی نت‌ها و عکس‌العمل هرچه بیشتر چشم‌ها با خطوط حامل و خطوط اضافه (نیم‌خط یا کمکی یا تکمیلی) و تشخیص آن‌ها می‌باشد.»

«با آموزش صحیح و دقیق، الفبای موسیقی را به صورتی یاد بگیرید که هیچگاه از یاد نبرید»

«شهرام محذوف»

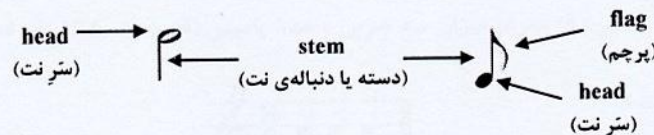
شکل و کشش نت‌ها:

- نت گرد مضاعف \circ ارزشی معادل ۲ برابر نت گرد دارد.
- نت گرد \bullet را نت واحد (مرجع) در نظر می‌گیریم و ۴ شماره ($\frac{1}{4}$ ضرب واحد) کشش آن به طول می‌انجامد.
- نت سفید ♩ ۲ ضرب و یا $\frac{1}{2}$ نت گرد، کشش آن به طول می‌انجامد.
- نت سیاه ♪ ۱ ضرب و یا $\frac{1}{4}$ نت گرد، کشش آن به طول می‌انجامد.
- نت چنگ ♩ کشش آن $\frac{1}{8}$ نت گرد می‌باشد.
- نت ۱۶ چنگ ♩ کشش آن $\frac{1}{16}$ نت گرد می‌باشد.
- نت ۳۲ چنگ ♩ کشش آن $\frac{1}{32}$ نت گرد می‌باشد.

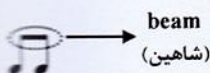

*نت گرد که نت واحد موسیقی است از ۲ سفید یا ۴ سیاه یا ۸ چنگ یا ۱۶ دولاچنگ یا ۳۲ سه‌لاچنگ و... تشکیل شده است. در مجموعی بالا، نت‌ها دارای تقسیمات دوتایی (توان‌های ۲) می‌باشند.

خط قائمی که به نت‌های سفید، سیاه و... متصل شده، دسته یا دنباله‌ی نت (Stem) نامیده می‌شود. خطوط منحنی قلاب ماندنی که در نت‌های چنگ، ۱۶ چنگ، ۳۲ چنگ و... به دسته‌ی آن‌ها اضافه شده، پرچم (Flag) نامیده می‌شود.

شاهین‌ها (Beam) در بالای دنباله‌ی دو نت یا بیشتر قرار می‌گیرند. کار شاهین‌ها همانند پرچم است. یک شاهین بیانگر چند نت چنگ، دو شاهین بیانگر ۱۶ چنگ، سه شاهین بیانگر ۳۲ چنگ و... می‌باشد.

نوا و پولن

(شامل ۲۰۰ اتود)

نغمه‌های این کتاب را با غایت تقویت تکنیک‌های نوازندگی هنرجویان و افروختن آتش اشتیاق قلب‌هایشان به رشته‌ی تحریر درآورده‌ام. از آنجایی که شیفتگان هنر در آغاز راغب به نواختن قطعات آهنگین هستند تا اتودها (برای کمک به تقویت تکنیک‌های نوازندگی و بالا بردن انگیزه آن‌ها)، میان این دو مهم پلی ساختم که قطعات آهنگین به مساعدت علم، تکنیک‌های نوازندگی را به صورت فشرده در خود جا داده‌اند تا شوقمندان در راه حقیقی قدم بردارند و امید است که مهارت و هنر حقیقی را به هم پیوند دهند که بندگان هنر والا فرست است. با مهر فراوان شهرام محذوف

انتشارات موسیقی عارف

مرکز موسیقی پتهوون شیراز